

ПОЯРКОВ МИКОЛА, здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,

Науковий керівник – **ЛИСЕНКО АЛЛА**, к.е.н., доцент кафедри аудиту, обліку та оподаткування,

*Центральноукраїнський національний технічний університет,
м. Кропивницький*

ПОДАТКОВЕ ПРОГНОЗУВАННЯ ЯК СКЛАДОВА ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Податкове прогнозування відіграє стратегічну роль у фінансовому менеджменті суб'єктів господарювання, забезпечуючи гнучкість і стабільність фінансових потоків у довгостроковій перспективі. Ефективне прогнозування допомагає підприємствам уникати надмірних податкових навантажень, своєчасно реагувати на зміни в законодавчому середовищі та мінімізувати можливі ризики, пов'язані з невизначеністю економіки [1, с. 217; 2, с. 255]. У сучасних умовах, коли глобальні та національні економіки стають дедалі непередбачуванішими, здатність підприємства адаптуватися до податкових змін є важливим чинником його конкурентоспроможності [4, с. 45].

Податкове прогнозування — це не просто технічний процес, а інтегрована складова фінансової стратегії, що дозволяє оптимізувати ресурси підприємства через збалансоване управління податковими зобов'язаннями [3, с. 181]. Використання цього інструменту дає змогу мінімізувати податкові витрати й покращити ліквідність за рахунок зниження фінансових втрат, пов'язаних із можливими штрафами та пенею за порушення податкових зобов'язань [5, с. 47].

Головне завдання податкового прогнозування полягає у створенні умов для своєчасного виконання податкових зобов'язань та оптимізації податкових витрат. Одним із ключових завдань є виявлення потенційних податкових ризиків і можливостей, пов'язаних із застосуванням пільг, відстрочок чи змін у законодавстві [1, с. 218]. Підприємства, які вчасно виявляють такі можливості, можуть значно знизити податкове навантаження та збільшити свою фінансову стійкість [3, с. 182].

Прогнозування також сприяє уникненню касових розривів, оскільки дозволяє заздалегідь планувати платежі до бюджету та створювати резерви для їх своєчасного виконання [2, с. 258]. Крім того, завдяки прогнозуванню можна оптимально розподіляти грошові потоки між інвестиційними та операційними витратами, що підвищує ефективність управління підприємством [4, с. 46].

Процес прогнозування податкових зобов'язань складається з кількох ключових етапів:

1. Аналіз внутрішнього та зовнішнього середовища. На цьому етапі підприємство аналізує макроекономічні тенденції, зміни в податковому законодавстві, а також внутрішні показники діяльності [2, с. 256].

2. Розробка сценарних прогнозів. Використання сценарного підходу дозволяє підприємству моделювати різні варіанти розвитку подій та оцінювати

їх вплив на фінансові показники. Наприклад, прогнозування можливих змін у ставках податку на прибуток допомагає підготуватися до змін у законодавстві [3, с. 183].

3. Моніторинг та корекція прогнозів. Підприємства повинні регулярно перевіряти актуальність своїх прогнозів та за потреби коригувати їх. Це дозволяє своєчасно реагувати на зміни та уникати фінансових втрат [5, с. 48].

Серед методів прогнозування варто виділити кількісні методи (економетричне моделювання, регресійний аналіз) та якісні методи (експертні оцінки, аналіз тенденцій) [1, с. 220]. Використання сучасних інформаційних систем автоматизує процес прогнозування та підвищує точність розрахунків [4, с. 48].

Інтеграція податкового прогнозування у фінансову стратегію підприємства підвищує ефективність управління та забезпечує стійкість до зовнішніх викликів. Це дозволяє синхронізувати інвестиційні та операційні плани з податковими зобов'язаннями, що сприяє оптимізації використання фінансових ресурсів [2, с. 259].

Автоматизація податкового прогнозування за допомогою інформаційних технологій підвищує прозорість процесів та зменшує ймовірність помилок. Це особливо важливо в умовах посилення контролю з боку податкових органів [3, с. 185]. Сучасні інформаційні системи дозволяють підприємствам оперативно аналізувати зміни у законодавстві та швидко вносити корективи у фінансові плани [5, с. 49].

Податкове прогнозування є важливим інструментом у системі фінансового управління підприємством, що дозволяє мінімізувати ризики та підвищити ефективність управління фінансовими ресурсами. Використання сучасних підходів до прогнозування сприяє стабільності підприємства та його адаптації до змін у зовнішньому середовищі [1, с. 223]. Інтеграція прогнозування у фінансову стратегію підприємства є необхідною умовою для забезпечення його конкурентоспроможності та фінансової стійкості [4, с. 49].

Список використаних джерел:

1. Глущенко О. О. Концептуальна модель податкової стратегії підприємства як захід збереження його економічної безпеки. *Економіка. Менеджмент. Підприємництво*. 24(1). 2012. С. 215–223.
2. Левицька С.О., Цимбалюк А.Ф. Податковий менеджмент на макрорівні: вітчизняна та міжнародна практика впровадження // *Наукові записки. Серія «Економіка»*. Вип. 16. С. 69–76.
3. Матвійчук Л.О., Олійник Л.Г. Податкове планування як інструмент управління фінансово-господарською діяльністю підприємства // *Актуальні проблеми економіки*. Вип. 11 (185). 2016. С. 178–186.
4. Нікольчук Ю., Лопатовська О. Фінансова стратегія у системі фінансового менеджменту підприємства // *Вісник Хмельницького національного університету*. 2022. № 6. Том 1. С. 44–49.
5. Сидорович О.Ю. Еволюція парадигм оподаткування в контексті суспільного розвитку. *Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє*. Вип. 14–15. Тернопіль: Видавництво «Економічна думка», 2010. – С. 251–260.

